

Actieve raadsinformatie

Registratienummer 2024-27

Datum: 12-03-2024
Van collegelid: William van Ommen
Aan: Raads- en commissieleden
Onderwerp: Regionaal jaarverslag leerplicht DSP 2022-2023

Inleiding

De gemeente heeft de taak om te zorgen dat kinderen en jongeren optimaal van het recht op onderwijs gebruik maken en een diploma halen (dat wil zeggen: een startkwalificatie op mbo-2, mbo-3, mbo-4, havo of vwo). In de eerste plaats ligt hier een taak voor de ouders/verzorgers en voor de school. Het college heeft de bevoegdheid om op te treden, als een kind of jongere dreigt uit te vallen. Op uitvoerend niveau is het de leerplichtambtenaar (t/m 17 jaar) of de Doorstroomcoach (18-23 jaar) van de Doorstroomregio (voorheen het Regionale Meld- en Coördinatiepunt genoemd), die kinderen en jongeren ondersteunt richting school, een leerwerktraject en/of een passende arbeidsplaats of dagbesteding. Daarbij zoekt de leerplichtambtenaar of de Doorstroomcoach de samenwerking op met ouders, scholen en andere betrokkenen. Een overzicht van het aantal meldingen van schoolafwezigheid en schooluitval staat in het regionaal jaarverslag leerplicht en DSP 2022-2023. Het college dient het jaarverslag aan te bieden aan de raad en de raad te informeren over de handhaving van de leerplicht en de kwalificatieplicht in 2022-2023.

Dit is de tweede keer dat het jaarverslag regionaal wordt aangeboden. Elke gemeente heeft de mogelijkheid gehad om hieraan een lokale invulling te geven. We hebben ervoor gekozen om te laten zien hoe we invulling geven aan de samenwerking met verschillende betrokkenen rondom het kind/de jongere. In het jaarverslag vindt u weinig tabellen of grafieken omdat we als regio de leerplichtcijfers over meerdere jaren met elkaar willen vergelijken. Daarom zijn de jaarcijfers op [Dashboard Hoofdpagina » VSV IJssel-Vecht - LerenWerktWel.nl](#) te vinden. Dit dashboard wordt nog verder ontwikkeld in 2024, omdat we in schooljaar 2022-2023 overgestapt zijn naar een nieuwe versie van het regionale jeugdvolsysteem (JVS).

Cijfers in het regionaal jaarverslag zijn niet te vergelijken met landelijke data

De cijfers in het jaarverslag komen uit het regionaal Jeugdvolsysteem (JVS). De cijfers zijn niet te vergelijken met de VSV-effectrapportage van DUO of andere ministeriële rapportages. Zo staan in de landelijke rapportages alleen de wettelijk verzuimmeldingen (>16 uur in 4 weken afwezig op school). Ook worden er alleen daadwerkelijke aantallen kinderen geteld op een bepaald peildatum. In het jaarverslag staan het aantal meldingen in een schooljaar en het aantal werkprocessen. In het dashboard is onder andere te zien welke interventies er zijn ingezet. Onder relatieve verzuimmeldingen vallen zowel wettelijk (>16 uur in 4 weken afwezig op school) als overig verzuim (< 16 uur in 4 weken afwezig op school).

Ook zit er een discrepantie in de registratie tussen DUO en JVS. Bijvoorbeeld als een jongere is geholpen en een baan heeft, maar door het ministerie op een peildatum nog als een voortijdig schoolverlater (VSV-er) wordt aangemerkt.

Daarnaast zijn we voor een deel van de cijfers afhankelijk van andere partijen. Het aantal meldingen en de wijze van registratie (wettelijk of niet), hangt bijvoorbeeld af van de meldingsbereidheid van scholen en de wijze waarop zij een melding doen.

Samenvatting regionaal jaarverslag

Het regionaal jaarverslag laat zien hoe we in Heerde invulling gaven aan de ambitie om elk kind en elke jongere de kans te geven zich te ontwikkelen en een passende plek te bieden. Dat doen we door samen te werken met ketenpartners en via het overleg Jongeren in een kwetsbare positie (JIKP). In dat overleg staan ontmoeting en kennisuitwisseling centraal. Ook zijn we bezig een brug te slaan naar jongeren die al werken maar nog geen startkwalificatie hebben behaald. Via het project Leven Lang Ontwikkelen benaderen de Doorstroomcoaches van de DSP-regio jongeren en werkgevers, om te kijken of een jongere toch een (deel)certificaat kan halen.

Schooljaar 2022-2023 is het eerste gewone schooljaar sinds corona. We zien dat de daling in de meldingen en de inzet van leerplicht van het jaar ervoor is omgeslagen in een sterke stijging. Er is veel landelijk onderzoek verricht naar de effecten van corona op kinderen en jeugdigen.¹ Het mentaal welbevinden van jongeren is meer onder druk komen te staan naarmate de crisis langer duurde. Tijdens het schooljaar 2022-2023 heeft corona ook nog effect gehad op het mentaal welbevinden. Dit verklaart deels het aantal gestegen meldingen en de toename van het aantal verzuimwerkprocessen. Dat wil zeggen: de inzet van leerplicht om meer aan te voorkant betrokken te zijn. In vergelijking met gemeenten met een relatief vergelijkbaar aantal leerlingen in de DSP-regio zien we vergelijkbare trends wat betreft de toename in de meldingen relatief/ongeoorloofd verzuim.

Een ander deel van de toename in verzuimmeldingen (zowel absoluut als relatief verzuim) is te verklaren door het verblijf van Oekraïense kinderen en jongeren. In vergelijking met gemeenten met een relatief vergelijkbaar aantal leerlingen in de DSP-regio zien we vergelijkbare trends wat betreft de toename in de verzuimmeldingen bij deze doelgroep. Ook in schooljaar 2022-2023 zijn er nog Oekraïners naar Heerde gekomen. Op het moment dat een Oekraïens kind of jongere ingeschreven wordt in de gemeente en er niet binnen 4 weken een onderwijsinschrijving bekend is, dan wordt er automatisch een proces aangemaakt voor 'absoluut verzuim'. Soms kan er enige vertraging zijn tussen de inschrijving in de gemeente en de daadwerkelijke datum van inschrijving op een school. Dit is terug te zien in de stijging van het aantal werkprocessen 'absoluut verzuim'. Een deel van het wettelijk verzuim is ook te verklaren door het verblijf van de Oekraïense kinderen en jongeren. Met name de oudere doelgroep is lastig te motiveren om naar school te gaan, omdat zij toekomstperspectief missen en nog altijd hopen snel terug te keren naar Oekraïne. De leerplichtambtenaar gaat samen met het kind/de jongere, ouders/verzorgers, de professionals van Stip en het onderwijs in gesprek om een passend aanbod te realiseren. De professionals zijn dan ook continu bezig om juist de oudere doelgroep te blijven motiveren zich in te zetten voor hun eigen toekomst en te kijken wat wel werkt. Alles wat zij hier leren, kunnen zij namelijk ook meenemen naar Oekraïne. Zo zorgen we als gemeente voor een doorlopende ontwikkel- en leerlijn, ook voor deze doelgroep.

Ambities

Voor de tweede helft van het schooljaar 2023-2024 en verder willen we als gemeente Heerde verder inzetten op de volgende punten:

¹ NJI (2021). Effect van corona op jeugd, gezin en jeugdveld - een literatuuroverzicht 2021. Zie ook: <https://www.nji.nl/publicaties/effect-van-corona-op-jeugd-gezin-en-jeugdveld>.

- Passende ondersteuning bieden die ertoe leidt dat de eigen kracht van kinderen en de omgeving wordt versterkt, en het inzetten op een doorlopende leerlijn (zie ook het Kaderdocument Sociaal Domein 2022-2027);
- Meer inzet op de doelgroep Oekraïense kinderen en jongeren om hen een passende plek te bieden en hen te laten werken aan hun eigen toekomst;
- Versterken van de zorgstructuur in het onderwijs om voortijdig schoolverlaten te voorkomen;
- Versterken van de lokale samenwerking tussen leerplicht/DSP, Stip en ketenpartners, zoals het onderwijs;
- Focus leggen op schoolaanwezigheid in plaats van schoolafwezigheid. Daarbij volgen we de landelijke ontwikkelingen op gebied van leerplicht;
- Versterken van de regionale samenwerking en de aansluiting op de regionale doelstellingen, zoals opgenomen in het Meerjarenbeleidsplan Voortijdig Schoolverlaten (VSV) 2021-2024 van de regio IJssel-Vecht.

Bijlagen:

1. Regionaal jaarverslag leerplicht en DSP 2022-2023